

نهفین ان نوسمان

کتبخانه‌ی (PDF)

بیز و بیفار و گندور و ماش

زنجیرا فولکلوری

(۲)

ئەمپىن اىن ئوسماڭ

سېرىو و بېڭاز و گەندۇر و ماش

سیرو و پیغاز و گندور و ماش

- * نهemin ئىنسىمان
- * چاپخانا (خدبات) / دھوك / ١٩٩٩
- * شکل: ستار علی
- * دەرھىتىانا ھونەرى و كومپىيوتەر: محمد ملا حمدى

سېرۋو و پېقاز و گندور و ماش

ئەق چىقانوکە ژ فولكلورى مە يىن دەولەمەندە مروقىيد من گوتبون ھىشتا ئەز يى سىنيل و كەتنە ناف ھىزمارىد من ژ دىسىپىكا سالىيد شىيىستى و ھەتا نەھوب دەنگ ژ دەقى خەلکى وەرگرتىن. من ل بەر بوبكەمە زنجىرەكى كىتىبا دا بەرزە نەبن، كىتىبا ئىيىكى (زىيان و ۋىيان) بو، لى ژ بەرگەلەك ئەگەرا نەشىام پىر چاپ بىكەم.

دو چىقانوک ژ قانە (گندور - البطيخە و ماش - قل ولا تقل) ب عەربى من د گوقارا (التراث الشعبى) يا بەغدا ل دىسىپىكا سالىيد حەفتى بەلاڭىرىبون ھىقىدارم ژ من بەھىد تورەيى مللەتى يىن گەلەك بجەماندىنا ويشه ماندىبىويم ھىدى ھىدى چاپ بىكەم.

خودى ئانەھى بىدەت و ب دلوغانىيا خو مرييما ئازاكەت.

سیرو و پیغاز

هه بون دو برال گوندەکى شەدەر دژيان. كولكەك و رەزەك و چەند بزن و
وان سەخبيزىا وان و مالىي دىكى.

روزەكى گەرم دايىكا وان چو گىياتى ئاقارى بو بزنا و كەرى بدوريت مارەكى
ب دەستىيەشەدا. پېرىيەتە خو گەھاندىيە مال مەر.

برايى مەزن دنيا نەدىتبىو و تىكەھەلە خەلکى نەكربۇ و چونەدزانى ژېلى
كولانى و بېندا دارا و چاندىنى، بەلىي برايى بچوک تىكەھەلە خەلکى كربول
ئاشى و كاروانا و بازارىد بازىيرى.

روزەكى برايى مەزن گوتە برايى بچوک برا بىتها من ل ۋىئى طەنگبۇ بىن
ژنگ ئەم رەزىلبوين ئەز دى چەمە جەھەكى دى شولكەم و بەلكو ژنگەكى بىنیم.
برايى بچوک بىن ناھىيە وى سىير و گوتە برايى خويى مەزن برا پېقاز تە
دنىا و خەلک نەدىتىنە گەلەك مروقىيد خراب و حىلەباز يىيد ھەين دى تە
خاپىن و تو بىن تبعەتى دى شەراكەي و كەفييە بەلا، ھەما روينە خار، بەر
ل جەھى خويى ب قەدرە، ئەم دى كەرى فروشىن و بوته زنگەكى ئىنин.

پېقازى گوت: كەر دەست و پىيد مەيە چاوا دى دارا و بارا ھلگرى ئان
ھەقىرانى بەيە ئاشى و ئىينىيەتە؟ نەخىر من بىياردا يَا چاك ئەوه بچەم و دى
چەم، درېڭىرن پى نەقىيت.

سىيروى گوتى: دلى تەيە برا، وەغەرا تە خىر بىت.

سېپىتىدى زوى پېقاز رابو، خاترا خۇز برايى خوخاست و چو ھەتا ئېقارى
گەھشتىيە گوندەكى و قەستا مالەكى كر. سلاف كر و روينشت.
خودانى مالىي مروقەكى قەلسىو گوندىيَا نەدېشىا و كەسى ل نك شول نەدەكى
و تىكەھەلە وى نەدەكى.

قەلسىو گوتە پېقازى ناھىيە تە چ يە، و تول چ دگەرپى؟

پېقازى گوت: ناھىيە من پېقازە و ئەزى بۇ خول شولەكى دگەرپىتەم.

قەلسىو گوتى: دى بىيە خولام ل نك من؟

پیقازی گوت: ئەرئى دى بىم، دى چ دەدەيە من؟

قەلسوی گوت: قەولى من و تە نە ب سالانەيە بەلىٽ هەتا پەپوك
دخوينىت ھينگى ئەز دى صەد زىپا دەمە تە، بەلىٽ ب شەرتى چ بىرۇمە تە
بکەى و گوھى خوبىدەيە من. ئەگەر تو سلبوى چونادەمە تە و زولەكاكا چەرمى
دى ژ پېستا تە ۋەكەم.

پیقازى گوت: ئەز خولامى تەمە، چ ئەمر كەى دى وەكم و ب شەرتى تە
ئەزى قايىلم، پیقازى د دلى خودا گوت. مادەم صەد زىرا وەرگرم ھەما چ ئەمر
دەكت دى كەم و سلنابىم.

چەند ھەيقەكا پیقازى بو قەلسوی شولكىر، دچو دارا و سەخبيزىا حەيوانا
دکر.

قەلسوی ۋىيا بکەتە دەر و چونەدەتى وى ھېجەتەك گرت دا پیقاز
سلبىيت.

وى شەقىنى نىقىتن، ل گەل رۈزھەلاتى راپون. قەلسوی گوتە پیقازى: ھەرە
جوتى. سەحکى كا صەبىي من ل كويىقە روينىشت ل وى جەمى جوتى خوبكە و
ئېشارى بارەكى دارا بىنە و وەرە ۋە. فرافىينا تە ژى دى بوتە ھەنېرىم. بەلىٽ
وەكى ھاتى گاي د دەرگەھەن گوقى نەبەيە ژور.

پیقاز چو ئاقارى، دىت صە گەريما پاشى ل سەر كەفرەكى روينىشت.
پیقازى گا گرىدا و روينىشت چاقىنى وى مال صەى بەلكى ژ سەر كەفرى
بەھىتە خار. نە ھەرئى صە ژ جە نەلچى هەتا نېقرو.

دانى نېقرو، قەلسوی فرافىينا پیقازى دا دەست كچا خو و گوتى: بىرۇ
پیقازى بلا نانى نەشكىتىت، سەر توبىكى ژ سەر ماستى رانەكت، بلا تىز
بخوت.

كچا قەلسوی چونك پیقازى و وە گوتى وەكى بابى وى گوتى.

پیقازى دەست نەدا خارنى و گەلهكە عاجز بولىشارى فەگەريما مال و گوتە
قەلسوی. ئەز دى چم، ئەزل نك تە نابىم.

قهلسوی گوتى: ما تو سل بوى?
پيغازى گوت: ئەرى ئەزى سلم.

قهلسوی گوته پيغازى من و ته قهولى كرى دقيقت زوله كا چەرمى ژ پشتا
ته راکەم و چونادەمە ته. بەلى نوكە بو شەف سوبەھى سپىيدى دى وەكەم،
پاشى قهلسوی پيغاز كرە د گۇقىقە و قايىم دەرگەھ ئاصىيىكە دا نەرەقىت.

سېروى غەربىيا برايى خو كر و گوته خو ئەقە چەندە چوی دقيقت دويىدا
بچم نەكە كەفتىيىتە كراسى رەزىلىيى ئەز دزانم يى خشىمە.

ل گەل بانگى سپىيدى سېروى دا رى هەتا تىشتە گەھ د مالا قهلسوی
تشقلى و ژى پرسى كا پيغاز نەدىتىيە؟ قهلسوی گوتى تە چ ژى دقيقت تو
مروقى وى؟ گوتى برايى منه يى مەزى ھشكە و راتەقىيا ژ مال.

قهلسوی گوتى ئەرى خولامى منه و سوحبەتا خو و پيغازى بو گوت.
سېروى گوتى توى ھەقى كانى بلا بھېت ئەز ژى دى ھارى تەكەم، بەلى كا
راوەستە دا بوتە بىئىم تە يى گوتى زوله كا چەرمى ما پەزە دى گورتىي پا ھەما
گوشتنى وى ژى تە بېرى گوشت نە ژ قەولىيە، بەلكو چونك قازى و
شكياتكەر هيڭىگى تو دى سوچەلو بى، ئەز دبىئىم بلا بچىت ھەما ئەز دى بە
خولامى تە ئەزى بىيەن فرەھم سلنا بىم.

قهلسوی ھزرىد خو كرن و ددلە خودا گوت ئەقى راست گوت ئەز نەشىم
چەرمى وەسا بېرم كو گوشت پىيچە نەبت پاشى ما چ خوسارەتم بلا پيغاز
بچىت، ئەز چونا دەمىن و ئەقى دى ژى دى وەلىكەم. پاشى قهلسوی گوت
بلا تو شينا وى بىه خولامى من بلا ئە و بچىت، بەلى ب شەرتى ھەكە تۆ
سلبۈي زوله كا چەرمى ب گوشتقە بىت ئان نە دى ژ پشتا تە ۋەكەم. سېروى
گوت بلا، قهلسو چو پيغاز بەردا و گوتى بو خاترا برايى تە سېروى من تو
ئازاكرى ھەرە مالا خو.

پيغاز و سېرو چونە سەر و سطويىد ئىك پيغازى تىشت خار و سېروى
دەستى وى گرت و بىرە ويچە و گوتى برا تو ھەرە مال و ئەز دى دەرەقىنى ۋى

زالمی دهرکه قم.

پیشاز چو و سیرو بو خدلامنی قهلسوی هر روز دا چیته ئاقاری گیای بو
که والا ئینیت و خلمهتا وان کهت. چند ههیش بورین قهلسوی گوت ئیدی
بھسسه دا ئی زی راته قینم هه که پاشی دھیت صه د زیرا بدھمنی.
ب شەف قهلسوی گوته سیروی صوبه‌هی هه په جوتی و کا صهیی من ل
کوچه رونشت ل ویری جوتی بکه سیروی گوت بلا.

سپیدی سیرو داسه ک هلگرت و گا بر و چا ئاقاری ل ویری صه چو سه
که فرهکتی پان روینشت و گله ک ما و ژ ویری نه لقی، بیهنا سیروی طهنگبو
چاو ا جوتی ل سه رکه فری بکهت چو و هندی ل صهی حهیتاند دا ژ جهی خو
رابیت صه ژ جه نه لقی.

سیروی دهستدا بهره کی ول بن گوهنی صهی دا و د جهدا کوشت و چو
رونشت ههتا بوبه دانی نیقرو کچا قهلسوی هات فراشین بوئینا و گوتی:
سیرو بابی من گوت بلا سه رتوکتی ماستی نه شکیتیت و صه وکا نانی قه
نه کهت و وکو دھیتیه مال بلا گای د ده رگه‌هی گوچیتیه نه به ته ژور.

سیروی زانی قهلسوی دھیت وی سلکهت دا صه د زیرا نه دهتی وی گوته
کچکتی بابی ته ئه مر دکهت دی و که م کا تو رونه خار جاری. کچک روینشته
بهر طه نشتا وی.

سیروی صه وکا نانی قهوراند و بنی تراری ماستی کونکر و نان و ماست
خار و کچا قهلسوی رازاند و کر تکر و پاشی طوکا صه وکتی کره سطوی و
گوتی دی هه ره مال.

کچک قهگه ریا مال و کا سیروی چ کر گوته دایبا بیت خو.

سیروی کره دره نگ، روزئافا بو پاشی قهگه ریا پشت مال و گا سه رتیکر و
قه تکر و د کولینا گوچی قه ها فیتیه ژور و چو د مال قه.

سیروی دیت قهلسویی پندھیتیه و نا ئاخفیت، سیروی گوته قهلسوی
صهیی ته من کوشت چنکو روشنسته سه ره لانه کی و نه شیام جوتی بکه م له و

من کوشت و گا ژی من سه رژیکر و قه تقه تکر و د کوله کیرا هاشیتە گوڤنی
چنکو تە گوتبو د دهرو کیرا نەبەیە ژور ما تو بى سلى ؟

قەلسوی ب کوتەک شىيا بىزىت نە ئەز نەيى سلم و رابو چو دەرقە و
ھلباسكى دارە تۇوال ناف حەوشى بو و گازىكىر پەپو.. پەپو.. سىروى زانى
قەلسویە دەركەت و كۆچە بەردك راکر و د سەرى قەلسوی وەراند و گوتى دى
بفې پەپوکا صەيىباب ما نوکە و دختى خاندىنا تەيە ؟

سەرى قەلسوی شكەست و نەويىريا بىزىت ئاخ و سىرو چو خو قەنويساند و
قەلسوژ تۈۋى ئاتە خار و ب سەرى ب خونقە چو ژور و گوتە ژنا خو ئەقى
مال ل مە خرابىكىر، بىزىت سوېھى دى چىنە بەر رۇيبارى بالاقى سەر و جلکا
شوبىن و چىدبىت ل ويرى شەقى بىين و دكۆ سىرو نىشت دى ھاشىئىنە روبارى
بلا بخەندقىت و بەلا وى ژمە قەبىيت. ژنكى گوت خوش تەكبيرە و چو گوتە
سىروى، سوېھى دى چىنە بەر روبارى بالاقى سەر و جلکا شوبىن ئەم يېيد
قىرىئى بوبىن و شەلۋالى تە خونا گاي يا پىتشە و چىدبىت ل ويرى شەقى بىين
چنکو دورە، سىروى گوت: گەلهك باشه. خودى ژ تە رازى بىت، روزا پاشتر
ھەمو چونە بەر روبارى سىرو چو دارا خو گىرۈكىر و هات ژنكى ئاگر ل بن
مەنجەلىنى ھلکر ھەتا نىقىرويەكى درەنگ ئاف گەرمبۈي ژنكى فراشىن دانا گوتە
وان بخون و خو بشەلىين و هەپن دا ئەز جلکا بشوم و ئەز و كچك سەرىد خو
بىشىن. پاشى فراشىنى قەلسوی و سىروى خو شەلاندن مانە ب كراسى و
دەرييما و چونە بەطەنا چىاي دنيا بو ئىقشارەكى درەنگ سىروى ۋىيا قەلسوی
ماندى بىكەت گوتى وەرە ئەز و توب غار ھلباسكى قى بەطەنى بىين كا كى
ژ مە زوتى دى گەھىت ئەگەر تە ژ من بىر صەد زىرا نەدە من قەلسوی گوت بلا.
ھەردو ملىيد خو دانە ئىتك. ئىتك. دو. سى و ھەردو بەزىن سىروى پىيد خو
گر انكرن. قەلسو ب ھەمو ھېزا خو بەزى و پىش سىروى كەفت و چو
گەھشته سەرى بەطەنى ئەزمان د دەقىدا ھاتە دەر سىرو پاشى بىيەنەكى خوش
گەھشت و خوب حلکە حلکى ئىخست و گوتە قەلسوی ئەقە لى نەبو تە

بهري من كره غارل دهسيتىكى هيتىز من نه گوتى سى ته بازدا له و پيىشى من تو
گەھشتى دقيىت بچينه خار و جارهكا دى ب حەلالى بېزىن قەلسوي گوته خو
من تىر بىتها خوييا قەدai ھەتا ئەو گەھشتى ئەو يى ماندىيە مەعىيەن دى
زى بەم.

ھەردو ژوردا ھاتنه بىنى بەطەنلى و جارهكا دى ملىيد خودانه ئىك. ئىك.
دۇ. سى تى و بەزىن قەلسوي بەزا خو سقىكىر و سiero ھىدى چو ھەتا قەلسو
گەھشتە سەرى بەطەنلى يىن ھيلاك. سiero ۋە قەستا خو ھلنگفت و بەردا
ئەردى و رونشت و نەرابو. قەلسو ژوردا ھات و گوتى: مانى من ژتە بر
سiero گوتى: ئەرى ب خودى تە ژ من بر و صەد زىپا زى نەدە من. ژنا
قەلسوي گازىكىر دى وەرن سەرىد خوشۇن نى بو شەف. سiero و قەلسو
ھاتنه قەلسوي گوته سiero دى تو سەرى خوشۇ، و دەستىيد ژنا خو و
كچا خو گىتن و برنە دور و گوته ژنا خو حورمەت من و سiero شەرتانى كر
سەرا صەد زىپا من زى بىر. ئىدى ئەز دېئىرم وى گونەھى هلناگرىن پاقىيىنە
رويبارى، ژنكى گوتى مانى ھەكە تە ھاقىيىتە روبارى زى ھەر صەد زىپا
نادەيى. قەلسوي گووت راست دېئىرى من ژبىركرچ ب سەرى كچا مە ئينا و
صە و گا كوشتن و ھەكە بىنيت خودى دزانىت بەلى دى مالا مە خرابكەت.
ھەما يا چاكتر ئەوه پاقىيىنە روبارى.

سiero سەرى خوشۇت و گازى وان كر. ئىدى قەلسوي سەرى خو
شۇشت. دنيا طاريبو. رونشتىن شىق خارن.

قەلسو گەلهك ماندى ببۇ و پىيد وى ژان كەتنى و پاشى سەر شوشتنى و
شىق خارنى ئىدى خەوا وى ھات ھەرودسا ژنك ژبەر بالاچى ماندى ببۇ
جەيىد خورائىخستان و نقىشتىن سiero ما ھشىيار و خو گرت ھەتا باش د خەو
چوين چوملى ژنكى ھزاند و ھىدى گوتى ھلو حورمەت دا سiero پاقىيىنە
روبارى ژنك ب چاقتىد خەۋە و وى طارىتى رابو. ھەردو چون قەلسو يىتىد
خەوا گراندا ژمل و پىا ھلگىتن و ھاقىيىتە روبارى و ھەر ئىك چو سەر

جهيد خو نفست.

سپييدي زوي ژنك هشيار بو و سه حکري ميري وئى نه ل سه رجهى خويه ديت سير و يى نفسيتىيە زانى كۈوي و سير و ميري وئى هاشىتىيە روبارى بو ويلويلا وئى و راوه ستا سه رى خوب شەپولا. سير و هشيار بو و بېزىئى و گوتى خولى ب سه رخودى خىرا تە ۋيا توڑۇي مروقىن قەلس و خراب خلاسبى، تە تىر ب زكىن خونە دخار و كراسەكىن وەكى مروقا ل تە ھزرە تبوئىدى بوج دكەيە گرى دى چىنە مال و بىئىنە خەلکى قەلسۇ تە حسى كە تە روبيارى و ئەز دى كچا تە مارە كەم و توڑى بورايى من يى مەزن.

ژنك قايلبۇ و روندكىتىد خۇ قەمالىن و كەيفا وئى هات، ھەرسى قەگەريان و سير و برايى خو ئينا و ھەردو بونە خودان ژن و مال.

چیزو کا گندوڑ

هه بونه بوچ ژ خودئ مه زتر نه بو، ج ژ بهنیا دره وینتر نه بو..
 هه بون ستی براد رونشتی بون ل چولی گوشتی که لاندی د خارن و ههستی
 باهائیت و هکو دیتین کو تازیه ک نیزیکی وان بو و دشی خوهافیته ههستیا، ب
 هندی ژی قایل نه بو خونیزیکی وان کردا بو خوپرته کا گوشتی برهقینیت.
 ئیک ژ برالی حهیتاند وری.. وری... و بدهک تیوهورکر. تازی ترسیا، رهشقی
 و جانگ پراچاند.

ئیک ژ براسشك رابوسه رخو و دا دوش و دستهها فیته جانگی و پیچا،
 تازی بازدا و هیشتا جانگ راچاند کابرا ژی هه ری ل دوی دچیت و حهیتینا وی
 یه جانگی و دردپیچیت. بینه کا خوش و دسا چو هه تا ژ برایت خودویر که تی.
 هینگن دیت مروقه کی دی یئی ژ ویچه دهیت ئه و ژی ژ پهخن خوفه یئی جانگی
 و دردپیچیت هه تا هه رو گه هشتینه ئیک هه رو جانگ یئی د دهستادا.

بوبگر و فه کیشا وان، ئه وی گوت کا بدده جانگی منه من لئی حهیتاند ئینا
 جانگ پراچان، د یئی دی گوت نه خیتر کا بدده جانگی یئی منه ژ بهر کو ئهز خودانی
 تازی مه. بو جرچرا هه رو، که سی ژ بهر که سی نه دانا، دوماهیئی پیکھاتن بچنه
 نک قازی، هه رو چونه نک قازی، گوتنتی قازی یئی چویه سهیرانی ل ناف جنیکا
 خوهه رنه ویری، و هکی گه هشتینه ناف جنیکی دیتن کو قازی یئی ل بن سیبیه را
 کرثیری رپوینشیه و پالدایه بنه کا پیشاری هه رو سلاف لیکر، قازی سلافا وان
 و درگرت و دهستوردان رونن.

پاشی هه رو روینشتن و گرفتاری و دوزا خوبو قازی فه گیپرای. قازی گوت:
 بابوئله کا کارکنییه، ئه فجارد ئهز چ حوكما نادهم هه تا هه رئیک ژ هه و بو
 من سه رهاتییه کا خوبیزیت، هینگنی دی نیرمی کانی کی ژ هه و هه زیره.

زلامنی ئیکی گوت: ئه زبه نی ئهز دی بیژم، گوت: قازی خوشبیت، ئه م سی
 براینه، هه روکو تو من دبینی ئه زی له نگم و براین من یئی نافی یئی کوره بیه حومه،
 یئی ژمه بچوکتر یئی رویس و چپلاقه چ ناکه ته به رخو. دوهی ئه م چوینه را قی و
 نیچیری مه گله ک بالند دیتن پر پرا وان دنیا ترشی کربو. براین من یئی کوره
 سه کفانی مالی یه وی دهسته افیته تیر و کثانید خو و تیره ک بهداین دهه بالند

ب جاره کنی ب ئەردی دادان، هەر وەکی مروف شیشکەکنی، پشکا تى بکیشیت، ئەها د ودسا بون.

ئەز ب خۇزى پى سقكى مالى مە زېھرکو ئەزى ب لىنگەکى مە، وەکو برويسىيى من كرە غار و من پاکىن و ئىنان و دانەف برايى خۇ يى رويس ئەوی ژى ئەو بالندە كرنە د پاخلا خودا و ئەم ھاتىن مە بو خو كرنە د قازانەكى بىن دا و تىنى ئاڭ كر و ئاڭر دا بىن ھەتا گوشتى مە دېنى قازانىدا ھاتىھ خار و ئاڭ تىيدا مای، مە خو گرت ھەتا گوشتى مە كەلى مە دەست ب خارنى كر، ھينگى مە دىت تاژىيەك ھات دەپيا گوشتى ژە بېھىنەت، ئىنا مە لى حەيتاند و ورى... ورى... دېھل ېدەقى و ئەف جانگە راچاند. ئەقچارە ئەزىزەنی ما ئەزى ھەقىم ئەگەر بېڭىم جانگى منه؟ ئەگەر ئەز نەبامە ئەف جانگە نە د راچاند.

قازى دەستى خوب پېھىد خودا بىرە خار و بەرىخودا خودانى تاژىي و گوتى: ئەقچارە گەرا تەيە توژى يَا خوبىڭىز.

خودانى دېھلى جەھى خو خوشكە و گوت: ئەزىزەنی قازى خوشبىت، ئەز كېن و فروتنى دكەم جار جارا د چەمە كاروانى ژى، روژەكىن من بارەكىن كونجىيىلا دېكلەن خوکر و من ودغەركر وەکو ھەرجار دا بفروشم ھندەك تشتىيد دى بىكىرم و بىنەمە فيئرى بفروشم.

چەند رۈزى دا ئەز چوم ھەتا گەھشتىيمە رۇبارەكى سوبار و بەزەك و پان. من نېپايى كو ئەز نەشىيم ب دېكل و بارقە ل ئاڭى بىدەم، چوب من نەما من بارى كونجىيىلا خار ژ سەر پشتا دېكللى و من بەر دەقانىيىلا خۇزى پاخلا خو كىشا و دەست ھاۋىتى كىتكە بارى كونجىيىلا من ب بەر دەقانىيى دەرباڭىز كە قاما دى يَا رۇبارى پاشى من دېكىل ژى كرە د بەر دەقانىيى دا و ئەوزى دەرباڭىز، پاشى من خو كرە تىيدا و قېرۇاندە رەخى دى. من دەست ھاۋىتى كونجىيىد خو خېرىن و كرنە تەلىسما و بار كىرندە سەر پشتا دېكىلى. ئەز بەرىخو دەمەن ېدەخەكى ېدەخەك داكىيىشا چ نەما بىر بىكەۋىت، من بار راست كەۋە، نەھەرە دىسما ھەر وى رەخى دى داكىيىشا، من مۇخلەك ئىنا ئەو خىزى بەر ئاڭى مۇخلەك من كونجى نەدىت. ئەز ل دور خۇزۇرىم و من سەحکر، دېيىنم كو مېرۇيەكىن دندەكە كا

کونجیئی یا دده قیدا و یا دکودینته پی، من زانی ژبه ر وی دندکتی بو بارل سهر پشتا دیکلی راست نه دبو، ئەز چومه میروئی هندي هاتقى دندکا کونجى نهداقه و نهشیام ژ ناف کیلبا بینمه ددر، چ ب من نه ما نپر و من خو تیوهورکر قەلپەک ژ من ئیک ژ وی، نه هەری من چ چاره نه برنى ژ ویفە دنیرمی توزه و دەنگى دھول و مەزباقایه، وەکو نیزیک بوین من دیت لەشكەره کتی بوش بیت دھیت، من هەوارا خو گەهاندە سەر لەشكەرى، مروفەکتی جامیت دەركەت، د هانا من هات و میرو دانه بەر قومبەرە و رەشاشا.

میرو نەچار بو دندکا کونجى ژ دەفتى خو ھافیت و رەقى. من دندکا خودانا دناش تەلیسیدا ھینگى بارى من بو تەرازى و نەلقبو، من گوتە سەرلەشكەرى خودى خیئرا ھەوە بنقیسیت و من رېکا خو گرت و چوم، رۇزئاڭا ئەز گەھشتمە بازىرەکى ئەز چومە خانى دا ل وېرى شەقى بىم، بارى خو من ئینا خار و دیكل ل حەوشى گریدا و من خو شەلاند دا بنقم. ئېقبالا ب رەش وی شەقى خەو ب چاقىد من نەكەت ژبه رکیچا. سپىیدى ئەز رابوم دەست و چاقىد خوشۇشىن و تېشت خوار و ئالف دا دیكلە خو، دنیرمی بىت خولكە، چ ناخوت، من سەحکرە لەشى وی من دیت کو پشتا وی یا دکەلدا چوی، من نەزانى چ دەرمان دانە سەر. رېقینگەکتی ل گەل من گوتى چ نىنە ب ساناهىيە ھەما پیچەکا لەبىخا

گویزا هندى دانە سەر بىرینى دى د جەدا ساخبىت.

ژ خانى دەركەتم بو هندهک گویزا هندى من بازارەک، دوكانەک، عەتتارەک نەھىلا من تېكقە نەدای و گویزا هندى ل من بو قاتى، بىدەست نەكەت، پېرەزىنەک د لوکوزى من هویقى ژى كرن کا چارەکتى ل من ناكەت؟

گوت: کورپى من، ئەقە پەيدا نابىت بەلىٽ ھەرە دوماھىيا بازىرى دى کولكەكتى ب تىنی بىنى، پېرەزىنەک يا تىدا ئەگەر ئە داخوازا تە ب جە بىنیت، ئان ژى بى هویقى به.

ئەز چومە دوماھىيا بازىرى، ل وى کولكى پېرەزىنەکا دوسەد سالى ھەبو. من سلاشقىرى و هویقى ژى كرن بو پرتەکا گویزا هندى. پېرى گرنژى و گوت وەرە کورپى من، من ب خو نىنە بەلىٽ وەکو ئەز بوك و

فه گوهاستيم، لاوي من هنده ک زوي گويزى ئينابو مه هه ردوا خوار، كانى سه حكه وارا شه قله بيت کاريته بيت بىنه. ئهزل وارا گهريام من صنگه کى درېش ديت من داش پيرى، گوت: دى خه مناكەت. پيرى ئه و صنگ كره د قورا ددانه کى ب تنى ل نيقا ددقى خو و تى گيپا، نيزىكى منه کا گويزى زى ئينا دهرو دا ددست من.

زى كە يفا ئهز فريم فه گهريامه خانى من كره له بىخه و دانا سهربىنا ديكلى خو يى عەزىز.

ئهز رازام نقسم من ئاگەھ ز خونەما هەتا رۇزا دويتر، ئهز هشيار بوم من نيرايىن کو دارەکا گويزا هندى يا د پشتا ديكلى من را شينبۈرى، دارەکە هەر خودى دزانىت چەندابىلدە، هند گويز پىقە بۇون، بەرى وى ز بەلگا پتربۇ، من ددست پىكىر گويز چىنин و هەرداكىنە مەزدىيد خانى. هەتا تىرى بۇين. پاشى من دارا خو خەرت كرى من ديت گويزەك يا ما يە ب گوپتكا وى قە، ئهز نە گەھشتمى بىكم، هندى من دار ھزاد، نەكەت، چ ب من نەما گلومچىكە کا ئاخى يَا ھشك من تىودركر نە هەرى گلومچىكاكا ئاخى زى مال سلال نەھاتەقە خار، نەچار بوم هلباسكى دارا گويزى بوم، بەرىخو دددمى، دەشته كە لەيلانەكە نەسەر نە بن ديار بىئەنەكىن گەريام، دېيىم رەزقان و جوتىار و پىنجەر يى ب كارى خوقە شەپر زەنە، ئهز گەھشتمە جقاتەكىن من سلاف ل وانكر و پسىار ژىكىر، خودى قە و دتا ھەود، ئەقە ئاقار و ودرز و رەزىد كىن نە؟ گوتىن: رەحىمە ل دايىبابىيد تە، ئەقە هەمى ملىكىيد تەنە، ئهز ماماھ حىيەتى، وەي بابو ئهز خودانى ۋى هەمى دەولەتىمە و نزانىم؟ ل ناث ودرزى گندورا، من گندورەكىن گورنىزى يى گەھشتى چنى و روپىشتم، چەقوا خورۇز بەروپىكا خو ئينا دەر، پاشى وەكى قەرامكەكىن خېر ز سەرى بىرى دا بخوم، ئېقىبالى چەقۇكما من ز دەستى من قەرەست كە تە د گندورىدا. من دەستىيد خو داهىلانى دا بىنمه دەر دەستى من هەرچو، هەرچو، هەتا گەھشتىيە باسکى تېلىيد من نە گەھشتىنە بنى، من دەستى خو ئينا دەر و بەرىخودايىن هندى چاقىيد من قەترە دكەن بنى گندورى ديار نەبو، ئهز نەچار بوم را بومە سەرخو و چومە د نيقە كا ويدا، من ديت پىپەلىسکەك ژوردا دچىتە خار،

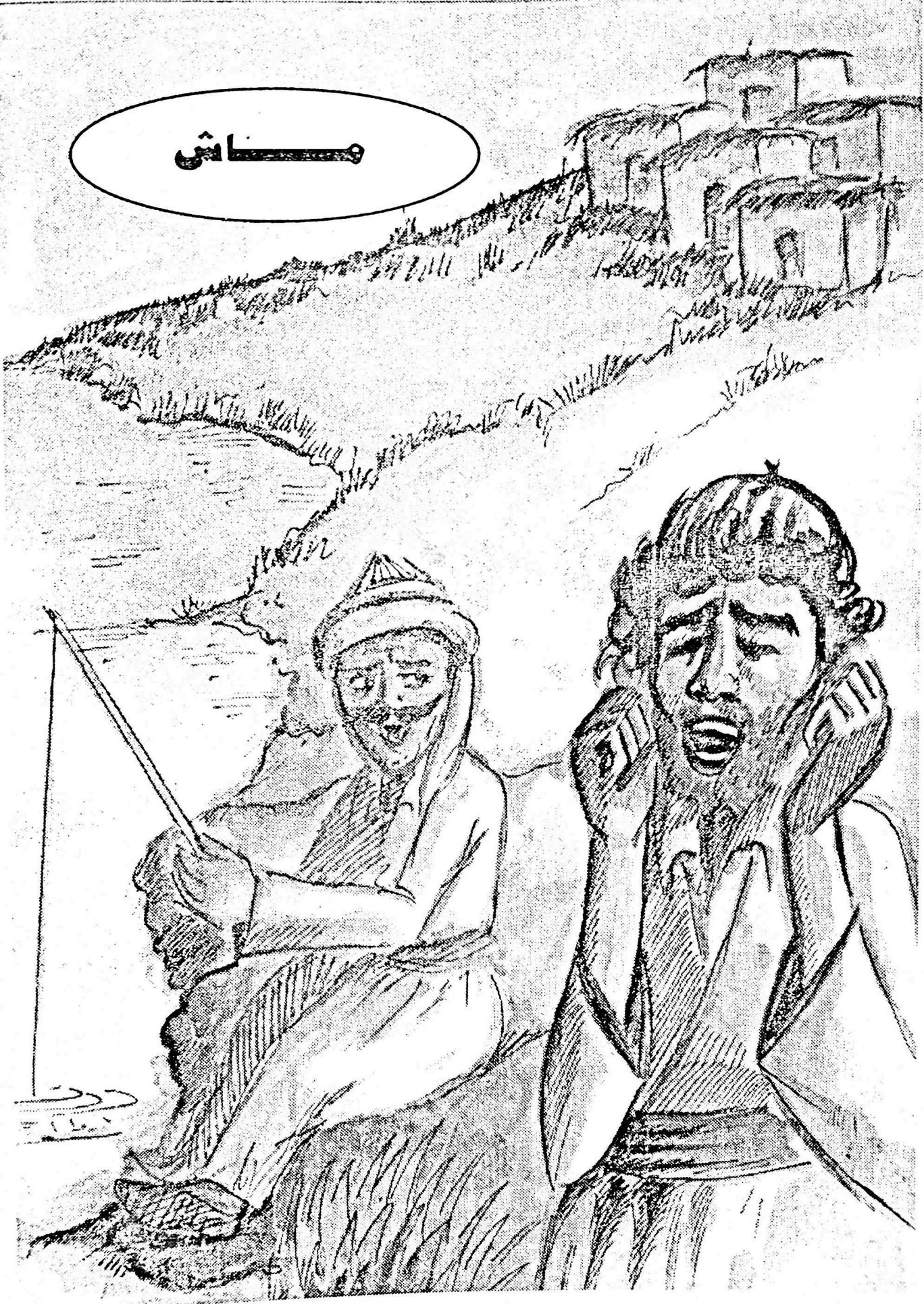
ئەز پىتىدا چومە خوارى ھەتا بىنى چ بەرىخۇ دەمى، بازىرە ھەموو بازارن و سىنەتكارن، من ژ پەيادەيەكى پسىيار كر، ئەرى مامو، دەولەت سەرى خوبىزە من تە چ چەقۇ نەدىتىنە؟ گوت: عەزىز ئەقى پسىيارى ژ جغسيا بکە كارى وان ئاسىنگەر بىيە نەيى من. ئەز چوم من پسىيارا جغسىيەكى كر، گوت: بەلى ئەو چەقۇ ل نك من بو، من هىندەك داس و بېر ژى چىتكەن، ئىتكەن چەقۇ بىرە بازىرە دانگ مەدا. ئەز د دويىقدا چومە بازىرە جغسى گوتى من پسىيار كر جغسىيەكى وېرى گوت، ھەما بەرى بىيەنەكى ژ نك من بىر، من هىندەك تەقىر و گىتسىن ژى چىتكەن بەلى ئىتكى بىرە بازىرە ب رەخ مەقە ئەز دويىقدا چوم من چەقۇكا خودىيت دەدەستى جغسىيەكىدا بوشىر و مەتال ژى چىتكەن، من ژ دەستى ئىينا دەر سەحدكەمى پىرتەكى بچوپىك يا ژى ۋەبۈسى وەكى دى چ لى نەھاتىيە، من چەقۇكا خو كە د بەروپىكا خودا و ئەز ۋەگەپىرام ب سەر پىپەلىسىكا گىندورى كەتم و ژى ھاتىه دەرقە. ھينگى من دىت حەيتىنا رەزقان و جوتىار و كرمانجا يە دەرامەتى خو يېيد كرينه كوم، ھەر ئىك ھندى گرەكى، گوتى دى وەرە ئەز خولام ئەقە تو كىقە چو بۈسى ئەمى ل ھويقىا تە دا ھەر ئىك ژمە بەھرا خو ھلگەرت، پشقا وان من دا وان و يا من ما ل وېرى من نەزانى دى كەمە چ. من دەست ھاقىيەتە پاخلا خو كىچەكى گرت دەولەت سەرى خانى تىرى ناف جلکىت من كىچ بون، من ئەو كىچ ۋەكۆشىت و گورا و دەخل و دانى خوھەمى داگرتە پىستى وى پاشى من ھلگەرت و خاترا خۇز كرمانجىد خو خواست و زوردا ب دارا گۈزىا ھندىدا ھاتىه خوار. من دارا گۈزى د قورمۇپا بىرى گۈزىتە بەرى من چىنин ھەمو من فروتن، و دىكلە خو باركەر و ئەز ۋەگەپىرامە ناف مال و بچوپىكىد خو.

ژ وى رۇزى وەرە ھەتا ئەقىرۇزىانەكى رەحەت و تەنا و ب بەر فرەھى ئەزى دىشىم، دەمى خوب سەيران و راڭا د قەتىنەم، ئەو دىھلا جانگ راچاندى ئىكە ژ گەلەك تازىتە پاڭى يېيد من ھەين.

ئەقەيە ئەزىزەنى سەرھاتىيە من، ما ئەڭ جانگە بى من دكە قىيت ئان نە؟

قازى گوتى، عەزىز جانگ ھەر ھينگى بوتە كەت وەكى تو چۈوپە د گىندورىدا و ب پىپەلىسىكا ويدا چۈپە خوار جانگى خو ھلگەرە، و ھون ھەردو ب خىېر بچىن؟

ساش

ههبو پیره ژنه کا بئی خودان و کهس و کار کورپه کتی بئی مهڈی و ساویلکه سه داری دنیایی ب تئی ههبو، ئهو بو سه میانی وی، ئهو ژنی نه بئی گەزى بئی بەزى.

روزه کتی پیری کەته ناف نقینا، کهس نهبو سه خبیریا وئی بکەت ئان کەچکە کی گراری بدهتى، پیری گازى کورى خوکر و گوتى: کورپى من هەرە بو من چەنگە کتی ماشا بکە دا بو خوب کەمە شورپە هناقىيەد من هشک بون، ئەز ژ برسا بومە قالب.

کورە لاوی گوتى ئەز چەوا بچم، نئى دى نافى وى تشتى ژبیرکەم بىن تە دېیت، هەما ژ نك تە بچم؟

پیری گوتى: هەما ھەپە و ھەر بیڑە ماش، ماش، ماش ھەتا دگەھىيە نك دکاندارى، وەسا ژبیر ناكەي، کورپى ژ مال دەركەت و ھەر گوت، ماش، ماش، ماش ھەتا گەھشته روپىبارى ل بەرپى، دىت زەلامە کتى روپىشتييە بەر لىيقا ئاقى، ماسى گە بىن راپقى دکەت ب چنگالا داهىلاي.

کورپى چوپەخ راوهستا و تە ماشه کر ھەر بىن دېیتىت، ماش، ماش، ماش. بىنهنە کا خوش بورى نه ماسىگرى چ راپقى، و نە کۆرکى ماش ماش خو قەبرى. زەلام ل کورپى زقپى و لى حەيتاند و گوتى: گدى باب ئەقە خودى تو بۇ من ژ كىقە هنارتى، نئى تە رۈزقى من بپى، ماسى ھەموپەقىن، ژ بەر قىرپ قىرپا تە دى ھەپە ھەكە دى تە ھاقيتمە بەر ماسيا.

کورپى ئالوز بو گوت: ئەزىزەنى ل من نەگە دايىكا من گوت وەبىڑە، بەلىن ما ئەگەر ئەف گوت نە خوشە و رۈزقى دېرىپت پا چ بىرۇم.

گوتى: بىڑە يا خودى نە دەھە كىيد مەزن بن، شەش حەفتە كىيد بچوپىك، کورپى ماش ژبیر كر، چو و ھەر گوت، يا خودى نە دەھە كىيد مەزن بن و ھېشىتا شەش حەفتە كىيد بچوپىك. ھەتا گەھشتييە بپە کا زەلاما داربەستە کا ل سەر ملىتىد ھندەك ژ وان بىن دچنە گورپستانى دا مريت خو قەشىرن.

کورپى دناف وان هلبو و ھەر ئاوازى خودگوت: يا خودى نە دەھە كىيد

مهزن و هیشتا شهش حهفته کید بچویک.

زهلامید ل دویش داریهستنی دچن گوه لئی بو، کو کورپک بیت وه دبیثیت، ئاگر بەربو دلئی وان، کورپک گرتن و دانه بەر پیئن و ماستا، صەبیت کورپی صەی تە چ دوزمانتى ل گەل مە ھەئە چونا ۋى جانەمەرگى دلئى مە صوت، توژ خودى دخازى نە دەھە کید دى ژى بیت مەزن و هیشتا شهش حهفته کید بچویک ژى ژ مە بىرن، بوج؟ كانى دا جارى تە بکەينە كەلەخ دلئى خو هوين كەين.

بو لا فلاقا كورپکى دبن دەست و پىيد واندا گوت: ب خودى ئەزبەنى بناسىت من نىين بىيىد ماسىيگرى نە، زەلاما دىت کو بىت ساوىل كەيە دەست ژى بەردان. كورپکى گوت ئەز خولامى ھەوەمە پا چ بىتىم؟ گوتىنى بىتىھ، خودى تە ئازا كەت، جەھى تە بەحەشت بىت، ئىنىشاللا.

كورپکى خوژ وان قەدر كر و د رېيەكا دىرا چو، و ھەر گوت: خودى تە ئازا

کهت، جهئى ته بەھەشت بىت ئىنىشاللا، هەتا گەھشtie کەلەخى کەرەكى توپى و وەرمتى، پاوهستا بەرتخودايى و ھەر گوت: خودى ته ئازا کەت، جهئى ته بەھەشت بىت ئىنىشاللا.

دو زەلام دويىرپا دبورىن، بەھىستىن كوئە و كورپك يېن پاوهستايە هنداق كەرى توپى و يېن دوعا بودكەت.

ئېك ژوان بەزىبى دەستىن خوبى پاش زللەكا وەسال بن گوھى وى دا سپىيھىيد سەھرى وى صەلەوات دان. گوتى: صەبىت كورپى صەمى، ما تونە مروقى نى کەرە يېن توپى ما مروقە دوعا بودكەى؟
كورپك ۋەجىنى و راھىزىا گوت: ئەزىزىنى نە بناسىيد من بىيد خودانىيد مرى نە، گوتىنى كېڭىز مرى؟ گوت: ئەو مربىت دويىرا ھەپا دېرن، پاچ بىتىم؟ دا ئىتدى كەس من نە قوتىت.

زەلاما دىت كوئەفە گولكەكى درستە پىتكەنن و گوتىنى: ھەما بىرە ئىفە پا بىتهنەكە گەنلىي يە.

كورپك چو و ھەر گوت: ئىفە پا بىتهنەكە گەنلىي يە، هەتا گەھشtie بېرە كا ژنكىيد كاركىرى و جوان ھەر گوت: ئىفە پا بىتهنەكە گەنلىي يە..
وەكۈزۈنکا گوھ لىنى بۇوى يېن وە دېتىزىت، شەمكىيد خۇزۇپىيد خوکىن و بەزىبى دانە بەر شەمكەنە سەر لىنى شەكەنلى. گدى باب، ئەفە كچا حاكمى يە و ئەم يېن ژگەرمەقى دەھىيەن بىتهنە بەھەشتى ياخىز مە دەپرىت تو دېتىزى ئىفە بىتهنەكە گەنلىي يە پانى ئەم ژتە قەنابىن هەتا تە دەكەينە تەرمەكى گەنلىي.
بىتهنەكە گەنلىي يە پانى ئەم ژتە قەنابىن هەتا تە دەكەينە تەرمەكى گەنلىي.
بو لاقلاف و هوپىقىيد كورپكى، ۋەزكىيد خوبىنى يېن ژسەرى دەلاقىن گوت: بە خودى بناسىيد من نىن بىيد پىشىنگانە، گوتىنى كېڭىز پىشىنگ دا بېچىن واژى پەلقۇت كەين، گوت ل كولانىيد ھە بەرى ھاتنا ھەوە، ژنکا دىت كو كورپەكى كەر و ساوېلىكە يە گوتىنى دى ھەپە نە وەبىت چ جارېد دى ئىنى بىن تورەيى بکەى كورپكى گوت ئەز خولام پاچ بىتىم؟ گوتىنى: بىرە پەح پا خوشە..
كورپك چو و ھەيدى ھەيدى خوبىنا خۇفە دەمالىت و دېتىزىت: پەح پا خوشە،

ههتا گه هشتيه نك دكانيد قهسابا، ل ويئى قهساب ب شهربون ئيىك و
دو ددانه بهر ساتورا.

كورك راودستا تدماشدكر و هدرى دبىزىت پەح پا خوشە.

قهسابا و دکو گوهلى بورى يىن و دبىزىت شەرى خوھىلان و چونه
كوركى. گوتىنى هدى كورپى دېھلى مە ئىكودو كوشت، كەيفا تە ب مە
دھىت دبىزى پەح پا خوشە، ل شوبنا مە زىيك قەكهى.

بەرى قهساب وى بددنه بەر ساتورا كرە هەوار ب خودى بناسىيد من نىين،
يىيد كچا حاكمى نه، قهسابا دىت نەۋە مروقىكى عەقل سىشكە ئىكى پېتىنەك
لىدا و گوتى دى ژۇئىرى هەرد ئىدى و د نە بىزە.

كوركى گوت: پا چ بىزەم؟

گوتىنى بىزە گەلى بوسرمانا و درن برايىد خوژىك قەكەن.

كورك چو و هەر گوت: گەلى بوسرمانا و درن برايىد خوژىك قەكەن. ههتا
گه هشتيه رەقدەكا صاحەفە وانه يىن ئىكودو دگەرسىين و شەرى دكەن.
كورك راودستا و هەر گوت: گەلى بوسرمانا و درن برايىد خوژىك قەكەن.
ھندەكا گوهلى بورى تۈركى، كورپۇ ما تو نە مروقى، نىن صەنه
حەفەفا وايە ما مروقى ما ئەقە تو شەرم ناكەى؟

گوت: ئەزىزىنى ب خودى بناسىيد من نىين، يىيد قەصابانە.

زىلاما دىت كۆئەقە نەيىن دروستە گوتىنى دى ھەرد ئىدى و د نە بىزە
گوت: پا چ بىزەم؟ گوتىنى ما دى چ بىزە؟ ھەما بىزە: ورى.. ورى.

كورك چو و هەر گوت: ورى.. ورى.. ههتا گه هشته بەر دكانا پىيدۈزەكى
پارچەكا چەرمى يا دەقىدا يىن بەندكى ژى دكىشىت.

كوركى تەماشەكى و گوت: ورى.. ورى..

و دکو پىيدۈزى گوهلى بورى يىن و دبىزىت را بورى پىلاقەكا نىيائى دنگ ل
سەرىدا و گوتى: ديارە تو صەرى كورپى صەرى ئەگەر توت ناكەيە من، ئەزىزى
سىپىدى ههتا ئىثارى پىلاقا پنى دكەم هەتا رېقى عەيالى خوپەيدا دكەم تو

من دکه یه صه ؟

کورپکی گوت: ئەز نزانم چ بىرثەم ھەر چ تشتى ھەوھە گوتە من بىرثە من گوت
و ھون ھەمو ھەما من دقوتن، پا چ بىرثە؟
پنيدوزى دىت کو ئەقى كوربەكى رىئىمە، گوتى بىرثە: بىگە و بىكىش دى
بىته کالاش.

کورپک چو و ھەر گوت بىگە و بىكىش دى بىته کالاش ھەتا گەھشته بەر
دەرى مزگەفتى دىت حاكم و مەزنىيد بازىرى يىنى ژ نفييىرى دەھىن. حاكمى ھەر
دەستى خوب پەھىد خودا دئينا خوار و ئىستغفار دەرن.

کورپک راودستا تەماشەكىر و ھەر گوت: بىگە و بىكىش دى بىته کالاش.
زەلامىيد حاكمى گوه لىنى بو كورپک يىنى تەماشەي حاكمى دەكت و
دېئىزىت بىگە و بىكىش دى بىته کالاش كورپک گرتەن و دانانە بن دەست و پىيد
خو.

حاكمى ل وان كەرە گازى، يياواش، يياواش.
کورپکى سەرى خوبىندىكىر و گوتى: هزار پەحمەت ل دايى و بابىيد تە، تە
ماش ئىينا بىرا من.

حاكمى گوتى: كورو ماشىيد چ ؟ كورپکى سوحبەتا خوبو گوت.
حاكمى ئەمر كەرەن بىھەن ماشا بو بىكەن و بىھەن نك پىرە دايىكا وى و
ھندهك پارە ژى دانى.
پشى ماش كەپىن و چۈينە نك پىرە دىتن كوي يا دناف جەدادا بى دەنگ
بوي... ييا مرى.